

הופעת מישלחת גדולה של בני עדות המיזרח מישראל בוועידה למען שלום עם הפלסטינים עוררה סנסציה — בייחוד כשדיברו ערבית

הוא חי בסכנה. קורבן פוטנציאלי של פעולות הסורים. השיעים והנוצרים כאחד. לידו עורך-הדין מוחמד קיוואן מאום-אל-פחם. מראשי אחד הפלגים של תנועת בני-הכפר. אל-חיות הוא מנאמני ערפאת.

פרץ של רגשות אחד משיאי ה- היתה התפרצות הפיתאומית של שפיק אל-חיות. שגריר אש"ף בכירות. שבא מן העיר השסועה. שם

התחיל לדבר על סוריה, על ההתקפה הפרועה שלה על אש"ף, על הסיונותיה העקובים-מרם להשמיר את ההנהגה העצמאית של העם הפלסטיני, על ההתקפות המתמשכות של סוכני-סוריה על מחנות-הפליטים בלבנון. מרוע לא מדברים על כך, שאל? הנוכחים החליפו ביניהם מבטים. יש מין הסכמה אילמת באו"ם שלא לדבר על ההתנכלויות של ממשלות ערביות שונות לעם הפלסטיני. הסובייטים שלחו לוועידה נציג רסדרג (ולאדימיר וינוגראדוב, לשעבר שגריר ברית-המר עצות בקאהיר ושר-החוץ של רוסיה, אחד המומחים הסובייטיים הגדולים

הגורמים, ובעיקר לאש"ף, להתמקד כמשימה זו.

הנה, בבוקר, קרא נציג אש"ף ברכה מטעם יאטר ערפאת. זאת היתה ברכה טובה ומתונה. אך משום-מה לא רוכר בה על ממשלת-ישראל, אלא על ממשלת-תל-אביב. למי זה טוב? האם זה יעזור לנו לשכנע את דעת-הקהל בישראל שיש נכונות לשלום ולהכרה בהדרית? הרי השלום צריך לקום בין ממשלת-ישראל והנהגת-אש"ף. אז מרוע לא נקרא להן בשמני?

הדברים נאמרו בשקט. הם עוררו יוכוח — גם באולם הגדול, גם במיסרונות ובחררי-האוכל. אבל הכל

סנוניות שחורות בווינה

אחוה מיזרחית כוכבי שמש, ממייסדי "החזית המזרחית" שנאם בוועידה בערבית כמחווה לאחינו הפלסטיניים, מתלהב במיסעדה. לידו מעשן דודי מחלב. מראשי "המיזרח אל השלום", ואילן הלוי, ישראליל-לשעבר, דיפלומט מטעם אש"ף.

למרחב, והסובייטים הם בעלי-החסות על סוריה. שפיק אל-חיות, שישב לידו, הרים לפתע את ידו. כאשר קיבל את רשות-הדיבור, הוא התפרץ. מה אתה חושב? שאל את ג'ברין בקול נרגש, שהתרגשותו הלכה וגברה. "האם אתה חושב שאנחנו, אנשי אש"ף, איננו רוצים לדבר על מעשי סוריה? האם אנחנו לא יודעים מה סוריה עושה לנו? האם אנחנו לא יודעים שכל הממשלות הערביות מתנכלות לנו, שאין לנו יריד אחד לעת צרה, שאין לנו מקום אחד שבו אנחנו יכולים לשבת בשקט? האם אנחנו לא יודעים שסכנת-מוות מרחפת על ראשיהם של מאות אלפי הפליטים שלנו בלבנון? אנחנו יודעים! ליבנו שותת דם! אבל אנחנו צריכים לשתוק, כדי שלא להחמיר את המצב עוד יותר. אנו נציגים של עם. עלינו רובצת האחזיות לקיומו של עםנו, שהסכנה אורכת לו מכל עבר! "לכן אנחנו שותקים. אנחנו רוצים לזעוק, ואנחנו שותקים!"

היה רגוע. אנשי-אש"ף, שבאו לוועידה, מכירים את ריעותי, ואני את דיעור-תיהם. הוויכוח בינינו לא התחיל מהיום. דיברנו בשעת הארוחה, התווכחנו, הסברנו זה לזה את מניעינו ועמדותינו. הכל היה נינוח. עד שבאה ההתפרצות, אחרי-הצהריים.

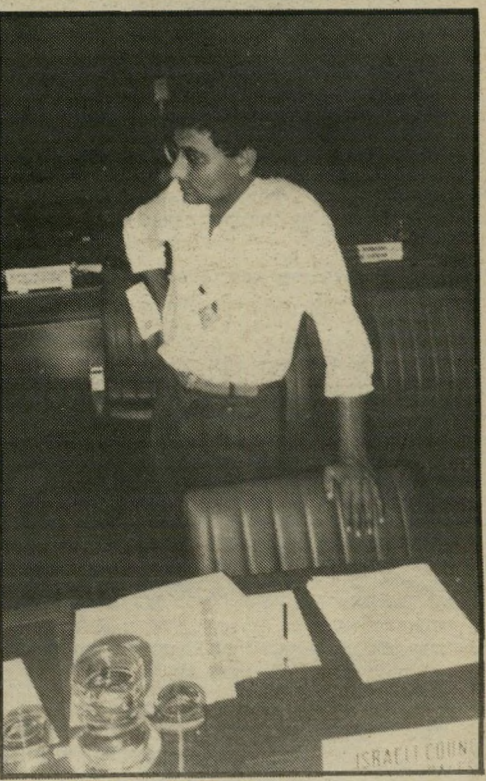
העולם כולו נגדנו

גרם לה, בלי כל כוונה, צעיר ערבי מאום-אל-פחם, חסן ג'ברין. חסן הוא דמות ידועה בקרב תנועת בני-הכפר. הוא מנהיג האגף המתון של גוף זה, ומקורב לרשימה המתקדמת. הוא דיבר תחילה על מצב הערבים בישראל, ומתח ביקורת על מדיניות הממשלה. לנו, הישראלים, הדברים ידועים. אולם ג'ברין לא הסתפק בכך. הוא דבריי אלה סולפו לחלוטין מטיפשות או מזדון. עלידי מראיין העיר, ששם במי דברים הפוכים.

הלב. המצב חמור, אמרתי. כל מאמצי השלום קפאו. קיפאון זה יוביל, בהכרח, לשואה — מילחמה חדשה, מהפכה מוסלמית-קנאית בארצות-ערב, התנגדי רות הקנאות בישראל. המעצמות אינן מעוניינות בשלום. ועידת-שלום בינלאומית לא תתכנס אם ישראל וארצות-הברית לא ירצו בכך. איני מאמין שניתן לשנות את עמדת ארצות-הברית, מכלי לשנות תחילה את עמדת ישראל. לכן הנקודה המכרעת במצב כולו היא דעת-הקהל הישראלית. צריכים לשנות אותה. אנור אל-סאדאת הוכיח שאפשר לעשות זאת. צריכים רק לשכנע את הציבור כי פיתרון-השלום שלנו — מדינה פלסטינית לצד ישראל — אכן יביא שלום אמיתי. אני מציע לכל

הזמנתי באופן אישי, כ"מומחה", כדי לתת הוצאה. לפניי נאם שפיק אל-חיות, שגריר אש"ף בכירות, על הצי-עות-השלום של אירגונו. היתה זאת הרצאה שקטה, עניינית, מתונה מאוד, שנקראה מן הנייר. אחריי עמד לשאת את דברו איברהים מטר, מרען פלס-טיני צעיר מאוניברסיטת בית-לחם. על מצב התושבים כשטחים הכבושים. אני הכנתי הרצאה יכשה על המעלות והמיגרעות של ועידת-שלום בין-לאומית, בהשתתפות ישראל ואש"ף, ועל הסכנות הצפויות לכולנו אם לא נוזו לקראת שלום. כשעליתי לדוכן, וראיתי לפניי פנים כה רבות של אנשים בעלי רצון טוב, לא היה לי חשק לשאת את הנאום הזה. שמתי את הנייר בצד ודיברתי מן

לפתע התפרצו הרגשות כפרץ אדיר. עד אותו רגע היה זה כינוס שיגרת. פעם בשנה מכנס האו"ם ועידה של "אירגונים בלתי-ממשלתיים" המעוניינים בפיתרון הבעיה הפלסטינית. כאים נציגים של מפלגות ואירגונים מעשרות ארצות — תנועות-שלום למיניהן, אגודות פר-ערביות, אגודות יהודיות, מישלחת של אש"ף ומיש-לחות של גופים ישראליים הרוגלים בשלום ישראל-פלסטיני. המטרה: לטכס עצה איך לקדם את השלום, לשים קץ למילחמה ולאלימות. כמו בכל כינוסי האו"ם, האווירה היא יכשה. רוב הנאמים שולפים נייר מכיס המיקטורן ומרקלמים. הכל נאמר בנימוס, תוך מחמאות רבות לוולת.

הצי"חצי נדיה אל-מצרי היא בת לאם אוסטורית ולאב פלסטיני החי בווינה. לידה הישראלי מקסים גילן, עורך הירחון ישראל ופלסטין, יוצא לאור בפאריס בשפה האנגלית.